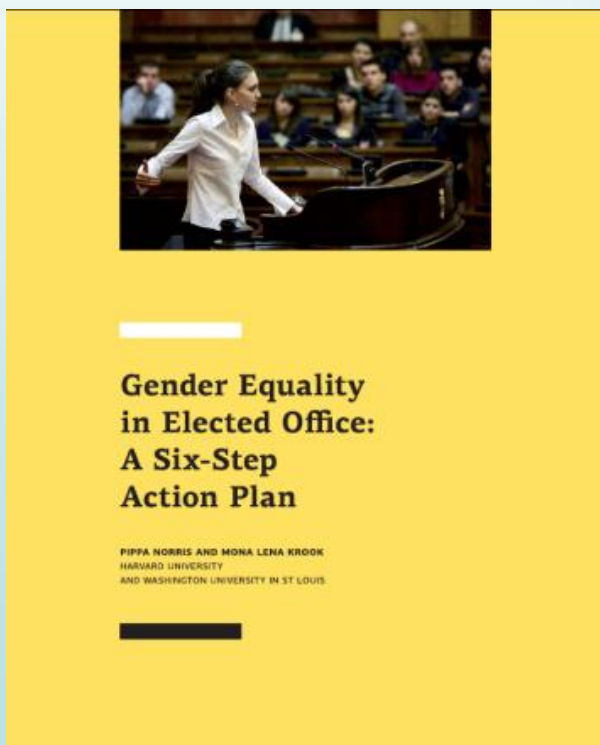
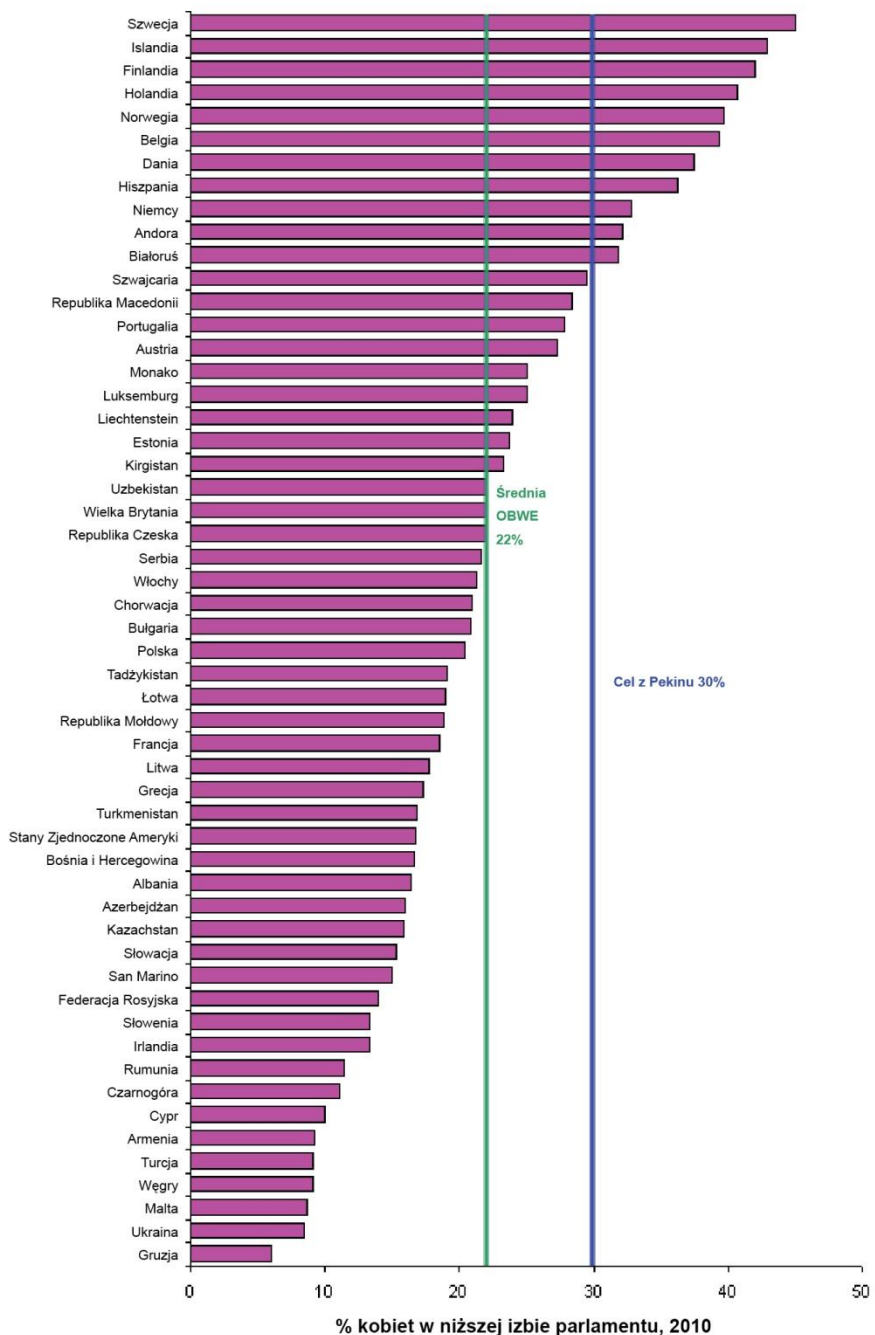

Równość płci na stanowiskach pochodzących z wyboru: Sześćoetapowy Plan Działania

*Raport przygotowany przez Pippę Norris oraz Monę Lenę
Krook*

*Kristin van der Leest
Biuro Instytucji Demokratycznych i
Praw Człowieka OBWE
Warszawa, 17 kwietnia 2012 r.*

- *Wskaźnik udziału kobiet w krajach OBWE wynosi obecnie: **22,6%***

- *Wskaźnik udziału kobiet w Polsce wynosi obecnie: **23,7%***

- *Jeżeli obecne tendencje się utrzymają, równa reprezentacja zostanie osiągnięta dopiero za:*
 - **50 lat w krajach OBWE**
 - **150 lat na całym świecie**

Sześćoetapowy Plan Działania

1. Prawa
konstytucyjne

2.
Ordynacje
wyborcze

3.
Kwoty prawne

4.
Regulaminy
partyjne oraz
procedury
rekrutacyjne

5.
Budowanie
potencjału

6.
Reforma
parlamentu

Krok 1: Ramy konstytucyjne

- Równość kobiet i mężczyzn zagwarantowana!
- Równe prawa mężczyzn i kobiet do udziału:
 - w życiu politycznym i publicznym
 - w wyborach i kandydowaniu na urzędy publiczne
 - w procesach tworzenia polityki
- Wprowadzenie kwot płci:
 - Francja
 - Ruanda

Krok 2: Ordynacje wyborcze

- **Rodzaj ordynacji wyborczej:**

- Ordynacje wyborcze oraz reprezentacja kobiet, państwa OBWE

Rodzaj ordynacji	% wybranych kobiet 2000 r.	% wybranych kobiet 2010 r.
WIĘKSZOŚCIOWA	12,7	20,2
MIESZANA	11,5	18,7
PROPORCJONALNA (Listy)	19,1	24,4
<i>Razem (Średnia)</i>	15,9	22,6

- **Aspekty ordynacji wyborczej**

- Wielkość okręgu
- Liczba kadencji, przez które można sprawować dany urząd
- Struktura głosowania/listy wyborcze
- Wymagania progowe dla kandydatów oraz partii
- Dostęp do finansowania ze środków publicznych, czasu antenowego w publicznych środkach przekazu oraz mediów

Krok 3: Czy kwoty prawne spełniają swoją funkcję?

	Ordynacja wyborcza	Rok przyjęcia	%	Wymogi dotyczące obsady stanowisk na poszczególnych szczeblach	Kary za nieprzestrzeganie	% Kobiet w 2000 (przed wprowadzeniem odnośnych przepisów)	% Kobiet w 2010 (po wprowadzeniu odnośnych przepisów)	% Zmiana
Macedonia	Lista PR	2002	30%	Nie	Brak rejestracji	6,7	32,5	+25,8
Kirgistan	Lista PR	2007	30%	Tak	Brak rejestracji	0,0	25,6	+25,6
Serbia	Lista PR	2002	30%	Tak	Brak rejestracji	5,1	21,6	+16,5
Belgia	Lista PR	2002	50%	Tak	Brak rejestracji	23,3	39,3	+16,0
Uzbekistan	Druga tura	2004	30%	Nie	Brak	7,2	22,0	+14,8
Albania	Mieszana	2008	30%	Nie	Finansowanie kampanii	5,2	16,4	+11,2
Portugalia	Lista PR	2006	33%	Tak	Finansowanie kampanii	17,4	27,4	+10,0
Hiszpania	Lista PR	2007	40%	Tak	Brak rejestracji	28,3	36,6	+8,3
Francja	Druga tura	2000	50%	Nie	Finansowanie kampanii	10,9	18,9	+8,0
Słowenia	Lista PR	2006	35%	Nie	Brak rejestracji	7,8	14,4	+6,6
Armenia	Mieszana	2005	15%	Tak	Brak rejestracji	3,1	9,1	+6,0
Rumunia	Lista PR	2004	Brak	Nie	Brak	7,	11,3	+4,0
<i>POLSKA</i>	<i>Lista PR</i>	<i>2011</i>	<i>35%</i>	<i>Nie</i>	<i>Brak rejestracji</i>	<i>20</i>	<i>23,7</i>	<i>+3,7</i>
Bośnia i Hercegowina	Lista PR	2001	33%	Tak	Brak	28,6	19,0	-9,6

Krok 4: Regulaminy i procedury partyjne

• 1) Środowisko regulacyjne: Ramy legislacyjne

- Ustawy dotyczące partii politycznych, finansowania kampanii, wyborów
- Przestrzeganie międzynarodowych i krajowych standardów równości płci
- Specjalne środki: kwoty prawne
 - Pozycja na listach wyborczych, sankcje za nieprzestrzeganie

• 2) A jak wygląda sytuacja wewnątrz partii?

- Potrzeba znalezienia równowagi pomiędzy poszanowaniem wolności zgromadzeń i zrzeszania się oraz poszanowaniem zasad demokratycznych
- *Wewnętrzne* zasady funkcjonowania partii jako zrzeszeń publicznych są istotne dla obywateli/rządów
 - Partie są często „specjalnie traktowane” i otrzymują dostęp do finansowania ze środków publicznych, do mediów publicznych, do darczyńców...

Wewnętrzna demokracja partyjna

- **Przeprowadzenie wewnętrznego „audytu płci”:**
 - Ile kobiet zasiada w komisjach rekrutacyjnych?
 - Czy procedury wyboru są sformalizowane i przejrzyste?
 - Czy istnieją sankcje lub środki odwoławcze, gdy procedury nie są przestrzegane?
 - W jaki sposób partie prowadzą rekrutację kobiet jako kandydatów (w obrębie partii i poza nią; konkurencji, czy lojalni)?
 - Czy kobiety są umieszczane na tzw. miejscach „biorących” na listach partyjnych oraz/lub w „zwycięskich” okręgach?
 - Czy istnieje „klub kobiet”, dział lub grupa wewnątrz partii?
 - W jaki sposób przydzielane są zasoby partii?
 - Jaka jest kultura wewnątrzpartyjna?
 - W jaki sposób zawierane są „prawdziwe” porozumienia w partii?
Oficjalnie, czy za kulisami?
 - Pieniądze, środki na kampanię, dostęp do mediów, majątek partii

Krok 5: Budowanie potencjału i świadomości

Czeska polityka: Czy rzeczywiście macie jakiś wybór?

Česká politika: Máte opravdu na výběr?

■ Ženy tvoří přes 50 % populace České republiky. V nově zvolené Poslanecké sněmovně však zasedá jen 15,5 % poslankyň.

■ Vyrovnaný podíl žen by přinesl do našeho veřejného života odlišné zkušenosti a nový přístup k řešení politických otázek!

Občanské sdružení Fórum 50 % usiluje o spolupráci s vyrovnáním zastoupením žen a mužů v politice a ve veřejném životě. Více na www.podstataprocent.cz.

1) Inicjatywy promujące równość szans:

- Szkolenie kandydatów, inicjatywy rekrutacyjne oraz sieci wymiany wiedzy

2) Zwalczanie stereotypów; podnoszenie świadomości:

- Kampanie medialne, edukacja wyborcza i obywatelska

3) Inicjatywy partii politycznych:

- Kluby kobiet, zbieranie funduszy i partie kobiet

Krok 6: Praktyka parlamentarna i równość płci

